

Η Πειραματική Σκηνή παρουσιάζει το έργο «Μετά τη βροχή»

Εύθραυστες ισορροπίες

Κριτική: ΖΩΗ ΒΕΡΒΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Το θέμα δεν είναι πρωτότυπο, ούτε το μίνιμα. Στην τέχνη, όμως, τόσο η ποιότητα όσο και η ομοδοκίμηση του νοήματος συναρτώνται άμεσα με τα οχήματα με τα οποία ντύνεται η σκέψη, με την αισθητική ιδιαιτερότητα, με το προσωπικό βλέμμα που αποθέτει ο δημιουργός στα πράγματα και στον κόσμο. Εκεί ακριβώς έγκειται το ενδιαφέρον που παρουσιάζει το έργο «Μετά τη βροχή» του Καταλανού συγγραφέα Σέρτζι Μπελμπέλ, ενδιαφέρον που κερδίζεται όχι εξαρχής αλλά σταδιακά όσο αποκαλύπτεται βήμα-βήμα η δραματογραφική στρατηγική του και η λοξή γωνία λήψης του. Έτσι, η ανεμοδαρμένη ταράτσα ενός πολυώροφου κτιρίου γραφείων, στην οποία ανεβαίνουν κλειστά οι εργαζόμενοι για να καπνίσουν ένα απαγορευμένο τσιγάρο μακριά από την πίεση της δουλειάς, δεν είναι απλά ο χώρος της δράσης αλλά το δομικό της επίκεντρο, το στοιχείο που τον εγείρει και σταθερά της δίνει το ρυθμό.

Ενα ανησυχητικό σύμπαν

Επιτρέποντας μια φανταστική απόδραση στο πλαίσιο της πεζής καθημερινότητας και σε συνδυασμό με την παρατεταμένη ανομβρία που ηλεκτρίζει την ατμόσφαιρα, η παράσταση-σκηνή λειτουργεί ως αντίπτυγμα ψυχικών τοπίων αλλά και ως καταλύτης που πρωτογενικά θα επιτρέψει να αναβλύσουν πίσω από τους στοιχειώδεις ανθρώπινους τύπους, αληθινού χαρακτήρα. Κινδυνεύοντας διορκώς να απολέσουν τη σωματική αλλά και την εύθραυστη θυματική τους ισορροπία, οι ήρωες ανεβοκατεβαίνουν από τα γραφεία τους στην ταράτσα και αντίστροφα, καπνίζουν και φιλοσοφούν ακατάχετα, οραματίζονται ήττες και ήττες, μετεωρίζονται ανάμεσα στον αέρα και στα βράβια της ύπαρξης. Πάνω σε αυτόν τον κίβωτο όζωνα κίτζει το αγωνιστικό σύμπαν του ο Μπελμπέλ και με μια μελετηρήνα ανάλαφρη νοσηρότητα απεικονίζει μια κοινωνία δυσανεκτικών της ζωής, πλασματικών γελοίων αλλά αξιολύπτων, σακατεμένων από την ένταση του σύγχρονου τρόπου ζωής, από τον εξουθενωτικό επαγγελματικό ανταγωνισμό, από τη συναισθηματική και επικοινωνιακή δυστοκία. Αναφέροντας με το ιδιότυπο, στυφό χιούμορ του όλο τον παραλογοισμό της πραγματικότητας, μιλώντας ζητήματα για οικεία με ανόκειους τρόπους, ο συγγραφέας υπονομεύει τα θεαματικά θέατρικά είδη και, παρά το παράγωγο και παράδοξα ευτυχές τέλος, επινοεί στην ουσία μια οικτε-

Η ανεμοδαρμένη ταράτσα ενός πολυώροφου κτιρίου γραφείων, στην οποία ανεβαίνουν κλειστά οι εργαζόμενοι για να ζυγώσουν από την πίεση της δουλειάς, δεν είναι απλά ο χώρος της δράσης αλλά το δομικό επίκεντρο της παράστασης.

νή κωμωδία με αμυδαλοβαρική αύρα ή μάλλον, για να παραφράσουμε τον Λορένσο, μια φορική τραγωδία, στην οποία ο ακραίος ρεαλισμός εναλλάσσεται με το όνειρο και η αίσθηση απειλής με τη φρεσρότητα.

Η σκηνική πρόταση

Αυτό το εκκεντρικά ασταθές κλίμα του Μπελμπέλ μεταφέρει στην Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης» η Έρση Βασιλικιώτη, αναπαριστώντας επιδέξια ένα οχηματικό μικρόκοσμο σε κατάσταση νευρικής υπερέντασης, ο οποίος μοιάζει να έχει μεταπηδήσει στη σκηνή μέσα από τα κόμικ ή τα κινούμενα σχέδια για ενήλικες. Στην πραγματικότητα, η Βασιλικιώτη προτείνει μια μοντέρνα εκδοχή του γκροτέσκου και, πάνω στη μετάφραση του Λεωνίδα Καρατζά που αναπαράγει με στέρεη αίσθηση της προφορικότητας της δράσης διαλόγους του πρω-

τοτύπου, σχεδόν «χορογραφεί» την παράσταση της, υιοθετώντας έναν ταχύ ρυθμικό παλμό στην εξέλιξη και τη διαδοχή των σκηνών που απαρτίζουν το έργο. Στο κοινό της, σύμφωνα με τις επιταγές του κειμένου, επιφυλάσσει ένα μεικτό αίσθημα δυσφορίας και λαρρότητας, ένα γέλιο που τείνει να μεταλλαχθεί σε γκριμάτσα, πάντα με σκηνοθετικό το ρίγιο του συναρπακτικού τρόπου του κενού που κατατρύχει τα πρόσωπα.

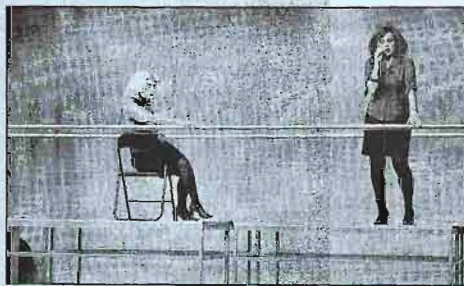
Κατά τη διάρκεια της παράστασης, άλλωστε, οι ηθοποιοί σπάνια πατούν στο δάπεδο της σκηνής. Όλη η δράση λαμβάνει χώρα πάνω στην υπερυψωμένη μεταλλική σύνθεση του Απίστολου Βέττα που αναπαριστά την αφηλόξενη ταράτσα, τον ίδιο στιγμή μη μικροσκοπικά αυτοκινητήρια-παιχνίδια σκληροσμένα κάτω απόδιδουν ευφυώς την οπτική κλίμακα των πρώων, έτσι

όπως εκείνοι αντικρίζουν το πολυούχναστο δρόμο από ψηλά.

Από την επιφάνεια στο βάθος

Την αίσθηση του ύψους και της μεγαλούπολης επιτείνουν και συμπληρώνουν οι βιντεοσκοπημένες εικόνες γεγονοικών κτιρίων, και τα ακουστικά εφέ (σύνθεση ήχων-μουσική Κώστα Βόμβολου), που, μεταξύ άλλων, παραπέμπουν και στο ιδιαίτερα σημαντικό, εν προκειμένω, μετεωρολογικό πλαίσιο του έργου.

Έκοντας συλλέγει τον συμμηγί τόνο του κειμένου τους και την οριακή φύση των προσώπων που υποδύονται, οι ακτιβιστές της παράστασης ερωτοτροπούν ακατάπαυστα με τον κίνδυνο και την ακύρωσή του και ακόμη παλινδρομούν έντεχνα και συντονισμένα από το περιγράμμα της καρικατωδούς στον όγκο του προσώπου, από την επιφάνεια στο βάθος, από την εξέψη στην εκτόνωσή της. Σίγουρα αξίζει να προσέξει κανείς την κόμηση και την κασοφική φιγούρα του Στάθη Μαυρόπουλου, τη γέμηση του ρόλου από την Ελένη Δημοπούλου, το στίσιμο και την επιμελημένη αφέλεια της Έρση Σταμούλη, την άνεση με την οποία κινείται και εκθέτει τις φευγάτες θεωρίες της η Άννα Κυριακίδου ή πώς χαριεντίζεται η Νανά Παπαγαβριέλ. Κοιτώντας δίκοιούνται επίσης ο χορός του συγκρατημένου προγραμματιστή Γιάννη Μόχλη, το συντηρητικό διευθυντικό σουλατί της Μένης Κυριακούλη, ο τρόπος με τον οποίο τόσο πιστευτικά κινδυνεύει και παραινύεται από τον αέρα ο Μάριος Μεβουλιώτης.

Κατά τη διάρκεια της παράστασης οι ηθοποιοί σπάνια πατούν στο δάπεδο της σκηνής. Όλη η δράση λαμβάνει χώρα πάνω σε υπερυψωμένη μεταλλική σύνθεση, που παριστά την ταράτσα.